

Op 2 februari 2003, de zondag na de 50-jarige herdenking van de watersnoodramp, hebben wij in onze kerkdienst stilgestaan bij de ramp. Hieronder volgt de overdenking bij de Schriftlezingen: Matteüs 14:22-33 en Openbaring 21:1-5a.

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Op de middag van 31 januari 1953 liet het KNMI via de radio een waarschuwing uitgaan dat er 'gevaarlijk hoogwater' werd verwacht.

Verder hoorde het bij het protocol dat bepaalde instanties met telegrammen gewaarschuwd werden, maar het was al weekend...

Veel telegrammen werden niet persoonlijk in ontvangst genomen.

's Avonds luidde het nieuwsbericht via de radio:

'Er woedt op het noordwestelijke deel van de noordzee tussen noordwest en noord een zware storm. Het stormveld breidt zich verder naar het zuidelijke en oostelijke deel van de noordzee uit.'

Wat doe je met dergelijke nieuwsberichten -als je ze al hebt gehoord?

Je kijkt nog eens op het erf rond of er geen lichte voorwerpen zijn die je beter kunt binnenzetten.

Je controleert of alle ramen en deuren goed vergrendeld zijn en gaat toch maar rustig slapen.

De afgelopen tijd hebben we via de media of in persoonlijke gesprekken veel verhalen over die bewuste ramp gehoord.

Wat opvalt, is dat de meeste mensen de ernst van de situatie onvoldoende hebben ingeschat.

Maar enkelen vertrouwden het niet, en gingen gedurende de late avond af en toe kijken bij de dijk.

En toen het echt kritiek werd konden sommigen anderen nog gaan waarschuwen.

Maar de meeste mensen werden totaal verrast, en vertellen van een muur van water dat op hen af kwam,

en hoe men nog net op tijd op zolder kon komen en vervolgens in het trapgat het water zag stijgen en stijgen.

Met vrouw en kinderen, en soms nog met een varken en wat kippen zat men af te wachten hoe het verder zou gaan.

Sommigen moesten noodgedwongen ook nog op het dak klimmen.

en zagen soms machteloos toe hoe voor hun ogen de burens verdronken.

Wanhoopskreten en angstige gebeden werden voorgoed in het geheugen gegrift.

Later komen pas de vragen: Waarom mocht ik overleven en die anderen niet?

Je kan je bijna schuldig voelen dat je nog leeft...

Voor wie het meegemaakt heeft, is dit drama nergens mee te vergelijken.

Toch heb ik ervoor gekozen om te lezen over de discipelen die een storm op het meer meemaakten.

Niet in de omvang van deze storm, maar in het plotselinge van de storm en de wanhoop bij de discipelen zie ik overeenkomsten met de watersnoodramp.

En omdat dit gedeelte in het evangelie staat geloof ik dat het ons wat te zeggen heeft op deze gedenkwaardige zondag na de herdenking.

De discipelen stonden doodsangsten uit en voelden zich van God en mens verlaten; Jezus was immers niet bij hen.

En velen in het zuidwesten van Nederland zullen zich ook totaal verlaten hebben

gevoeld.

Het is trouwens al de tweede keer dat Jezus' leerlingen zoiets meemaakten.

De vorige keer was Jezus wel bij hen (Matteüs 8).

Toen sliep Hij tijdens de storm, en toen ze Hem hadden wakker gemaakt,

had Hij hen het verwijt gemaakt dat ze te klein van vertrouwen waren.

En met een machtswoord heeft Hij toen de storm tot bedaren gebracht.

Deze keer had Hij hen gedwongen om zonder Hem over te varen.

Ze begrepen niet helemaal waarom.

Na de wonderlijke broodvermenigvuldiging, na de intense aandacht die Jezus aan de schare heeft besteed, wilde Hij alleen zijn.

Dat moesten ze toch kunnen begrijpen,

toch moest Jezus zijn leerlingen nog dwingen de boot in te gaan zonder Hem.

Tijdens de storm zijn ze weer net zo bang als toen, en ze vragen zich af:

Waarom kon Jezus niet met hen meegaan?

Waarom laat Hij dit weer met hen gebeuren?

Om die vragen te herkennen moet u, moet jij maar eens denken aan moeilijke tijden in uw leven.

Dat kan de ramp van toen zijn, maar ook iets anders waarvoor u echt angst hebt gehad.

Hebt u zich weleens hulpeloos en intens verlaten gevoeld?

Heeft het weleens gestormd in uw hart, in uw gedachten?

Kent u een vertwijfelde waarom in uw leven?

Want ook om dat soort innerlijke stormen gaat het hier.

Heer, waar bent U? Waarom merk ik niets?

Weet u waar Jezus was tijdens die storm, wat Hij aan het doen was?

Wat deed Hij op dat moment? Bidden!

Hij had zich teruggetrokken op de berg, in de eenzaamheid om te bidden.

Maar waarom was Hij juist nu aan het bidden?

Waarom kwam Hij niet helpen zoals de vorige keer?

Trouwens, de vorige keer was Hij aan het slapen en deze keer aan het bidden

Waarom?!

We weten maar al te goed, en we zeggen het ook gelaten tegen elkaar:

Op veel waarom-vragen krijg je geen antwoord.

Maar laten we niet vergeten dat dat gebed van Jezus ook niet niks is.

Dat Jezus tijdens de storm in gebed was, zegt ons dat het Hem ook aan het hart gaat dat deze wereld lijdt aan natuurrampen en ongelukken en ziekte.

We hebben Jezus leren kennen als bemiddelaar tussen God en ons.

Hij pleit voor ons.

Voortdurend brengt Hij in zijn gebed onze nood bij de Vader.

Dat moet ons toch heelwat doen?

We vinden het al fijn als iemand anders voor ons bidt,

hoeveel betekenisvoller is het dat Jezus, Gods eigen Zoon, onze nood bij de Vader brengt.

We mogen geloven en erop vertrouwen dat Gods hart verscheurd is van alle ellende hier op aarde.

God lijdt aan de watersnoodramp van 1953,

maar Hij lijdt óók aan de saamhorigheid die er toen was, maar zo snel alweer omsloeg in ieder voor zich.

Daarom is het thema voor deze zondag van het Werelddiakonaat:

'Een ramp raakt ons allemaal'.

Het collecteren voor het werelddiakonaat is ontstaan uit de goedgeefsheid van de rest van Nederland en zelfs uit het verre buitenland.

Daarom mogen we niet gevoelloos worden bij rampen.

Dus God lijdt net zo goed aan de ramp van toen als aan de saamhorigheid die verdwijnt.

En vanzelfsprekend is Gods Vaderhart ook kapot van de watersnoden die landen als Bangladesh elk jaar weer treffen, en van de aidsepidemie en de honger in Afrika, en van welke natuurramp dan ook, net zo goed als van de rampen die door menselijke schuld of nalatigheid ontstaan.

Dat Jezus bidt, zegt ons dat Hij ons niet in de steek laat, maar al onze nood onder Gods aandacht brengt.

Maar daarna is Hij ook zijn leerlingen tegemoetgegaan.

Voor ons gevoel komt dat misschien pijnlijk laat.

Jezus verschijnt pas in de vierde nachtwake.

Voor mensen die de wacht moesten houden werd elke nacht in vieren gedeeld.

En de vierde nachtwake begon dus om 3 uur 's nachts.

De hele nacht zitten zijn leerlingen al in de storm, maar pas om 3 uur komt Jezus.

Waarom zo laat? Ook op die waaromvraag hebben we geen antwoord.

Maar Hij komt wel degelijk, en Hij bestraft de zee opnieuw.

Daarmee laat Jezus zien dat Hij machtiger is dan de wind en het water.

Veel zeeuwen en veel zeelui hebben een diepgeworteld ontzag voor de elementen water en wind.

Toch mogen we belijden dat God als Schepper daarvan nóg machtiger is.

We begonnen de dienst met die belijdenis uit Psalm 93:

Geweldiger dan water en dan wind

is in de hoogte God die overwint.

Geweldig is de HERE die zijn voet

plant op de nek van deze watervloed.

Ook al kunnen we door een verwoestende storm als in 1953 of door innerlijke stormen een tijdlang uit het veld geslagen zijn,

komt niet telkens weer dit vertrouwen bovendien?

Zien we niet achteraf dat er wel degelijk een uitgestoken hand was?

Zoals zo vaak is Petrus weer haantje de voorste.

Zijn geloof is zo groot dat hij Jezus vraagt of hij over het water naar Hem toe mag komen.

En, geloof het of niet, met zijn ogen strak op Jezus gericht, lukte het hem een aantal stappen op het water te zetten.

Maar het duurde niet lang of hij zakte toch weg.

Zodra hij zich realiseerde wat hij aan het doen was, zodra hij lette op de wind en de golven in plaats van op Jezus, zakte hij alsnog in het water.

We kunnen het ook haast niet geloven dat hij over het water liep,

al zijn er goeroe's die beweren dat een mens door sterke concentratie over water, over scherpe spijkers of over gloeiend hete kolen kan lopen.

Maar als je dit wonder door zulke praktijken aannemelijk probeert te maken, zit je volgens mij op verkeerd spoor.

We kunnen zo iets nooit als experiment nadoen.

Daarvoor zal God de door Hem ingestelde natuurwetten niet even buiten werking

stellen.

Wel mogen we door deze daad van Petrus leren dat God, als het erop aankomt, dingen kan laten gebeuren die wij niet voor mogelijk hebben gehouden.

Kennen we geen voorbeelden van mensen die door geloof en vastberadenheid zichzelf hebben overtroffen?

Is dat ook 50 jaar geleden niet gebeurd?

Er zijn verhalen genoeg van haast bovenmenselijke prestaties:

mensen die urenlang gewaad hebben door het water dat ijskoud was.

De innerlijke drang om mensen te redden tilde hen boven de kou en de vermoeidheid en de honger uit.

Zou dat niet zijn uit kracht door God verleend?

Dat soort wonderen zijn nog steeds geen verleden tijd,

maar ze gebeuren niet daar waar mensen sceptisch hun vraagtekens zetten, maar daar waar het echt nodig is.

En daarom blijft een wonder per definitie een uitzondering op de regel.

De regel is helaas dat water een vernietigende kracht kan hebben.

De regel is dat slecht onderhouden dijken, omdat de oorlog nog maar zo kort geleden afgelopen was, tegen zo'n storm niet zijn opgewassen.

De regel is helaas dat wij mensen keer op keer niet opkunnen tegen de natuur buiten ons en ook niet tegen bepaalde krachten die wij zelf in het leven hebben geroepen.

We zullen verrast blijven worden door rampen.

En een wonder als Jezus heeft gedaan blijft uitzondering.

Veelzeggend noemde Jezus zijn wonderen dan ook 'tekenen'.

Een teken verwijst altijd naar iets anders.

Naar iets wat veel meer is dan het teken.

Als Jezus een wonder doet, moeten we niet vol verbazing vragen of Hij het nog een keer wil doen, maar vooral geloven in zijn macht.

Het teken verwijst naar de toekomst van zijn Koninkrijk.

Ook als we zelf niet het wonder meemaken waar we zo vurig naar verlangd en om gebeden hebben, mogen we geloven dat Jezus ertoe in staat is en het ook zeker zover zal brengen.

Als aan het eind van de bijbel een visioen staat van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, wordt zomaar in een kort zinnetje tussendoor gezegd:

'...en de zee was niet meer.'

In de toekomst die God voor zijn schepping voor ogen staat is geen plaats meer voor de verwoestende kracht van de zee.

Want God kan het water gebieden en zij moet gehoorzamen.

En dat geldt ook voor al die andere dingen waar wij nu nog tranen om laten, het zal er niet meer zijn, want dan zijn de eerste dingen voorbijgegaan.

Nu stormen er nog allerlei vragen door ons hart, maar omdat Jezus de storm op het meer tot stilte heeft gebracht, mogen weten dat de zee en alle mogelijke stormen eens voorgoed verleden tijd zullen zijn.

In de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Amen.

Ds. Peter Broere.